

Voor goeden stalmest is het een eerste vereischte, hem zoo spoedig mogelijk in verschen toestand in te graven. Door den regen uitgewasschen, door de lucht uitgeteerd, behoudt hij niet de vruchtbaar-makende grondstoffen. Deze gewichtige agronomi-sche waarheid is den mestkever cum suis wel be-kend. Zij begraven alleen versch materiaal. De door de zon verharde en verdroogde kluiten verachten zij, zij willen slechts die verse uitwerpselen, welke doordrenkt zijn van haren rijkdom aan kali, stikstof en phosphorzuur zout. Om andere waar-delooze resten bekommeren zij zich niet, die laten zij aan anderen over.

Zoo maken de mestkevers zich voor de mensch-heid verdienstelijk door hun onvermoeiden arbeid de besmettelijke stoffen te doen verdwijnen en geven menigen volksstam en menig volk een les betreffende de algemeene hygiene. Moge deze les door allen goed begrepen en opgevolgd worden.

Merkelbeek.

P. D. WILFRIDUS RISWICK, O. S. B.

EENE MERKWAARDIGE VONDST IN DE BRUINKOOLONTGINNING „ENERGIE” TE BRUNSSUM.

Door bemiddeling van Burgemeester Mr. J. v. Oppen, kwam 't Museum in 't bezit van een merk-waardig voorwerp, gevonden in de bruinkoolont-ginning „Energie” te Brunssum.

Oppervlakkig beschouwd lijkt 't een zwart-bruin stuk hout, lang 35 c.M., breed 15 c.M., dik 3 c.M. 't Voorwerp is als 't ware gepolijst en vertoont o.i. dezelfde sporen als sommige platte keisteenen, wel-ke door 't water zijn „afgesleten”.

Een stuk hout is 't voorwerp echter niet, want 't liet zich mooi in z'n heele lengte door midden splijten en vertoont op z'n beide „splijtvlakten” tal van indrukken, die ons voorkomen te zijn van dier-lijke afkomst en wel van visschen, (schubben, vin-nen) en van gastropoden.

Bij geen mogelijkheid kunnen die indrukken in hout terecht gekomen zijn.

't Voorwerp kan, meenen we, niets anders wezen dan zeer verharde klei.

Maar hoe is die klei aldus door 't water gepolijst en langs de randen afgerond?...

Zonder twijfel is 't zeer bitumineus.

We hebben er een klein stukje van verbrand. 't Brandde echter zeer moeilijk, gaf 'n erg walmende vlam en verspreidde juist denzelfden reuk als 'n walmende petroleumlamp.

Jammer toch, dat er op ontginningen als „Ener-gie” c.s. niet voortdurend een deskundige aanwe-zig is, die bij vondsten als we hier weer hadden, dadelijk kan vaststellen in welke omgeving, op welke diepte enz. enz. dusdanige merkwaardige en belangrijke voorwerpen worden aangetroffen.

Dit zou en voor de wetenschap en mogelijk ook uit industrieel, commercieel oogpunt van zeer groot belang wezen.

JOS. CREMERS.

SCHELPEN IN LÖSS.

Naar aanleiding van ons vorig stukje over „schel-pen in löss”, deelt ons ons medelid de heer Jan G. Sloff te Rotterdam mee, dat zich in zijne geo-

logische verzameling bevindt: *Helix hispida* L., af-komstig uit de löss, even benoorden 't dorp Epen, langs den weg naar Mechelen en aldaar door hem gevonden den 22—V 1914.

'N INTERESSANTE GRINDGROEVE ONDER CABERG.

Een van de meest, op natuurhistorisch gebied, interessante Zuid-Limbursche p'ekken is de buurt van Caberg, naar den kant toe van 't kanaal.

W. C. H. Staring, in „de Bodem van Nederland”, II al., p. 321, vermoedde al, dat daar diep in den grond verborgen, de *luikrijt-rug* zit, waaraan „de Kaberg”, z'n oorsprong verschuldigd is.

Dezelfde vertelt, in ditzelfde werk, p. 111, dat, bij 't graven van de Zuid-Willemsvaart in 1823, tus-schen Maastricht en Smeermaas, in 't gebied dus, waarover wij 't vandaag willen hebben, de diepste laag, welke bij 't graven der vaart bereikt werd, tertiaire leem was, waarin men schelpen vond, die evenwel niet nauwkeurig bestemd werden, en dat op dezen leem diluvium ligt, uit Ardenner steen-gruis, vermengd met vuursteen van den St. Pie-tersberg, waarin 'n groote hoeveelheid beenderen van Mammoeth, Rhinoceros, Hert enz. zijn aange-troffen.

Die vondsten zijn in 1823 beschreven door J. G. Crahay, destijds leeraar aan 't Maastrichter Athe-neum, later professor te Leuven.

Onder deze vondsten was ook 'n kaak van men-schelijke afkomst, in de wetenschappelijke wereld bekend als: „la Machoire de Maastricht”.

Over dien kaak is er heel wat geschreven.

Uitvoerige gegevens omtrent z'n vele lotgevallen kunt ge vinden in: „l'Age et l'homme préhistori-que et ses ustensiles de la station lacustre, près de Maastricht, par Casimir Ubaghs”, p. 43 en v.v., kunt ge ook vinden in de brochure: „la Machoire de Maastricht et les récentes découvertes, commu-nication faite à la Société d'Anthropologie de Paris”.

Bedoelde Parijzer „Communication” geschiedde door 'n Limburger, n.l. Aug. Kerckhoffs uit Nuth.

Aug. Kerckhoffs studeerde te Leuven in de me-dicijnen. Telkens als hij, tijdens z'n studie, 'n ope-ratie moest bijwonen, kreeg hij 'n flauwte. Daarom zeide hij den medicijnen vaarwel, studeerde in de letteren en werd leeraar te Parijs, waar hij zich behalve met letterkundigen arbeid, ook bezig hield met natuurlijke historie.

't Zooeven van Casimir Ubaghs gememoreerde werk: „Station lacustre” bevat tal van gegevens, welke voor 'n goede kennis der „buurt van Caberg, naar den kant toe van 't kanaal”, zeer belangrijk mogen heeten.

Niet minder belangrijk zijn de publicaties van meer recenten datum, met name: „L. M. R. Rutten, die diluvialen Säugetiere der Niederlande”. In dit zijn proefschrift ter verkrijging van den doctors-graad in de aard- en delfstofkunde op 14 Mei 1909, vinden we tal van gegevens omtrent de vondst van diluviale zoogdierenresten in de buurt van Caberg.

In Maart 1916 publiceerde Prof. J. van Baren, in „het Tijdschrift van het Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap” eene uitgebreide stu-die over „Oudere en jongere löss in Nederland”. Stof voor deze publicatie vond hij in 't materiaal 'twelk hij in de jaren 1913, '14, '15 verzameld had